

Paariskilb 20.09.2014. Küsimused Margus Maiste

1. Haapsalu rätikuga sarnaseid sulle valmistatakse ka mujal maailmas. Venemaa käsitöö uhkuseks peale Tuula samovaride ja matrjoškade peetakse just selle Vene piirkonna kitsevillast valmistatud sulle, mis samuti pidid läbi laulatussõrmuse mahtuma. Sall on saanud nime linna järgi, mille ümbruses tuntud sallimeistrid tegutsesid. Kuidas nimetatakse neid Vene kuulsaid käsitöötooteid?

2. Pildil oleva sporditegelase (eluaastad 1930-1997) loominguks kuulub raamat *Jahilaskmise alused ja tehnika*. 1968-1990 tegutses Jahilaskeföderatsiooni aseesimehena. Ka hilisemal ajal on olnud relvadega seotud ametis. Mõnede muude ametikohtade näited: direktor, esimees, liige. Kes?→

3. Ettevõtte alustas tegevust 1969. aastal Kempeles. Esimestel aastatel oli ettevõttes 40 töölisi ning tegeleti väiksemate tellimuste täitmisega. Hilisemal ajal muutus suuremaks seotus NSVL turuga ja impeeriumi lagunemine valmistas küsitavale ettevõttele raskusi. 21. sajand on firmale olnud rahvusvaheliseks ettevõtteks kasvamise aeg. 2003. aastal ühines firmaga Carhatec Group, mis teotses Venemaal. Haarmeid on peale Venemaa aetud veel USA-sse, Brasiiliasse, Leetu, Serbiasse, Hiinasse ja mujalegi. Praegu on ettevõtte olukorras, kus kliendibaas konsolideerub ja klientide ostukäitumine muutub ning see nõuab ettevõttelt rohkem paindlikust tootmisüksuste kokkutõmbamise näol. Mis ettevõtte?

4. Välisinvesteeringute meelitamine Eestisse on vajalik tegevus. Mahukaid investeeringuid Eestisse ja konkreetselt Haapsallu lubas pildil olev ettevõtlik inimene. Tema plaanide hulka kuulub muuseas veekeskuse ehitamine, suurte kontsertide korraldamine ning perenõustamiskeskuse rajamine. Kes on pildil?→

5. Artisti esimene, 2005. aastal ilmunud, album kandis nime *Songs from the Crystal Cave*. Plaadil lõi teiste seas kaasa Stevie Wonder. 2006. aastal ilmus helikandja, mis kandis nime *Mojo Priest*. Küsitava poliitilise maiguga väljaütlemised on tema esinemisvõimalusi pisut kitsendanud. Kes on see artist?

6.Küsitav muusikajakiri alustas Suurbritannias ilmumist 1952.aastal. Väljaanne pakkus konkurentsi ookeanitagustele Melody Makerile ja Billboardile. Esimese Ühendkuningriigi žurnaalina hakati samal aastal avaldama singlietabeleide. 1953.aastal asuti välja andma oma muusikaauhindu. 1970.aastatel oldi esimeseks ajakirjaks, mis hakkas soosivalt punk-rocki suhtuma. Sajandivahetuse paiku sulanduti kokku senise konkurendi Melody Makeriga. Uuel sajandil on ajakirja trükiarv mitmeid kordi vähenenud ning mullu oli see umbes 19 000 eksemplari. Ajakirja sõsarväljaandeid on ilmunud ka välismaal, näiteks 21.sajandi algul ilmus žurnaali venekeelne variant. Mis ajakiri?

7.1752. a. kirjeldas prantsuse arst Maupertuis sugupuud, mille neljas põlvkonnas esines polüdaktüülia. Tegemist on geneetilise puudega, mis on üsna laialt levinud. See puue on esinenud mitmel tuntud inimesel, Siia loetellu kuuluvad näiteks Henry VIII naine Anne Boleyn, Inglise näitleja Gemma Arterton, poksija Danny Garcia. Väljamõeldud tegelastest kannatas selle puude all Hannibal Lecter. Mis puue on polüdaktüülia?

8.Rohelise tillilaadse lehestikuga taim kuulub korvõieliste hulka. Looduslikult on ta levinud Kesk-Ameerikas (eriti Mehhikos). Kutsutud seetõttu ka mehhiko astriks. Kokku loetakse umbkaudu 25 erinevat sorti, neist Eestis levinud harilik ... on kasutusel aedades ilutaimena. Taim on kergesti metsistuv, võib kasvada kuni 120 cm kõrguseks. Taime nime seostaks pigem inimkonna tehniliste saavutuste kui taimeriigiga.

Taim?→

9.Too katoliku kiriku naispühak elas 8.saj. Koos vendade Willibaldi ja Winibaldiga tegeleti misjonitööga. Hiljem sai tast kloostri abtiss. Paavst Hadrianus kuulutas ta 1.mail pühakuks. Teda peetakse nurganaiste, talupoegade ja koduloomade kaitsepühakuks. Kes on see pühak?

10.Uurali mägede põhjaosas hukkusid 2.veebruari 1959 salapärasel asjaoludel 9 matkajat. Matkagrupi liikmete surma põhjused on siiani segased. Käibel on versioonid alates kokkupõrkest maavälise tsivilisatsiooniga kuni selleni, et satuti NSVL salajaste relvakatsetuste ohvriks. Sündmus on andnud ainet nii kirjanikele kui filmitegijatele. Näiteks Renny Harlin on vandanud sündmusest filmi. Mäekuru, kus saladuslik sündmus aset leidis, nimetati hiljem matkagrupi juhi nimeliseks. Mis nime see mäekuru kannab?

11. Eesti ja liivi rahvausundis on küsitav tuntud kui üleloomulik pahatahtlik olend. Usuti, et ta on rahutu pahatahtlik vaim, mis halvast inimesest pärast surma maa peale uitama ja kahju tegema jääb. Ta erineb kodukäijast selle poolest, et ta ei lähe oma endisesse koju, vaid liigub avalikes kohtades. Millise üleloomuliku olendiga tegu?

12. Näete ühe kuulsa poliitiku mälestusmärgi tagumist poolt. Mehe auks on nimetatud tänavaid, fonde. Mälestusmärk asub tema kunagise töökoha naabruses. Kellele on see ausammas püstitatud? ←

13. Selle muusikažanri levik algas 1990. aastatel. Esimeseks edukaks kollektiiviks oli briti päritolu grupp Skyclad. Esimesed ansamblid otsisid puutepunkte heavy metali ja keldi rahvamuusika vahel. Uue sajandi esimesel kümnendil saavutas muusikastiil populaarsuse Põhja-Euroopas. Laia publikumenu nautisid Soome pundid Finntroll, Ensiferum, Korpiklaani. Muusikastiil pole jättnud puutumata Eestitki. Näiteks evib üpris laia tuntust Spinefarm Recordsiga lepingu sõlminud kollektiiv. Muusikastiil?

14. Pildil olev korvpallur ei ole NBA kunagise staari Charles Barkley arvates mitte mingil juhul Euroopast pärit. Siiski on mehel EM võistlustelt üks kuld- ja üks hõbemedal. Samas on Barkleyle omajagu õigusk, sest mehe perekonnanime puhul võib vihjeid leida ühest Taga-Kaukaasia riigist. Kes? ←

15. Üldlaulupidudega on kaasas käinud ka laulupeomärgid. Nii valmis 1960. aasta üldlaulupeoks suveniirmärk kolme rahvarõivaie neiuga. Ametivõimudele märk ei meeldinud ja see läks ümbertegemisele. Kinni oli vaja joosta märgil olev detail. Milline? Ärge pakkuge

vastuseks rahvusvärve ega kolme lõvi, neid seal mõistagi ei olnud.

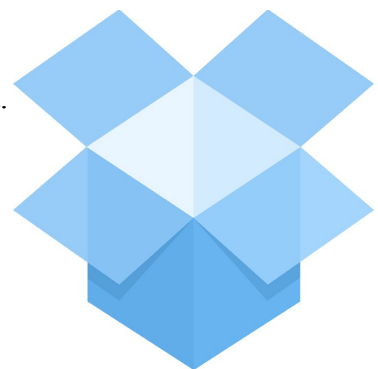
16. Pildil olev Innsbruckis sündinud maletaja (1913-1997) jõudis maleolümpiatel esindada Austriat, Saksamaad ja Argentiinat. 1930. aastate lõpul oli ta üheks male maailmameistriitli pretendendiks ja Kerese konkurendiks. Kes on pildil?

17. Serblased nimetavad seda taime lubenica'ks, ungarlastele on ta görögdinnye, ukrainlased tunnevad teda kavuni nime all. Taime sortide hulka kuuluvad Astrahan, Crimson Sweet, Charlston Grey, Foton, Ogonjok, Saharnõi malõš, Krõmski pobeditel. Taime vili sisaldab rikkalikult vett ning seemnesist valmistatakse õli, mis kõlbab kondiitritööstusele. Suurem osa maailmatoodangust tuleb Hiinast. Mis taim?

18. Möödunud aastal reastas elustiilžurnaal Forbes muude rikkurite seas ka modellid teenistuse järgi. Esikohal oli Giselle Bündchen. Viiendalt kohalt võis aga leida 1988. aastal sündinud Hiina modelli. Teda on nimetatud esimeseks Ida-Aasia supermodelliks. Kes ta on?

19. Drew Houston oli unustanud oma mälupulga koos sinna salvestatud andmetega koju ning ei saanud bussisõidu ajal tööd teha. Siis tuligi tal mõte uut moodi teenuse loomiseks. Vähemasti nii jutustab legend. Tegemist on pilveteenusega, kuhu klient saab salvestada oma tööd, fotod jne. Teenus läks stabiilselt käima 2010. aastal ja on pidevalt laienenud. Nimetage see pilveteenus, mille logo ka näete.

20. Kuulete muusikat ühe filmi heliribalt, seetõttu on kuulda näitlejate omavahelist juttu. Küsimus – kes on helilooja?

21. Selle spordiala üle-euroopaline liiga startis hooajal 2007/2008. Liiga peasponsoriks on Hollandi pank ABN-AMRO. Senimaani on võitjaau jagunud vaid Hollandi ja Saksamaa sportlastele. Liigas osaleb 20 võistkonda. Mõned neist: Rotterdam, Elektrostali Dinamo, Rot Weiss Köln, Bresti Stroitel. Viimasel hooajal osutus võitjaks Saksamaa klubi Harvestehuder THC. Mis spordiala on tegu?

22. 1920. aastal alustas Eestis tegevust uus skautlik noorsooorganisatsioon. Erinevalt skautidest-gaididest oli organisatsioon poiste ja tüdrukute jaoks ühine. Samuti oldi erinevalt skautidest rõhutatult rahvuslikud. Organisatsiooni eesotsas oli algul Johan Pitka, hiljem Ernst Põdder. Kui Kaitseliit hakkas moodustama Noorte Kotkaste malevaid liitus suur osa ühenduse liikmeist uue organisatsiooniga, 1930. aastate lõpuks sulandus lõplikult Kaitseliidu noorteühendusse. Mis nime organisatsioon kandis?

23. Bulgaarias ja Makedoonias kuulub see hapupiimasupp tavaliste toitade hulka. Supi tegemiseks on vaja hapupiima, värsket kurki, tilli, küüslauku, jahvatatud kreeka pähkleid, oliiviõli, vett. Suvisel ajal võivad vett asendada jääkuubikud. Kohtab ka suppe kuhu kreeka pähkleid ega tilli ei lisata. Mis nime selline supp kannab?

24. Näete naaberriigist tehtud fotot, mil kujutatud riigi tähtsaimat katoliiklikku katedraali. Mis linnas see katedraal asub? Tegemist on riigi kunagise pealinnaga. →

25. Kohalikus keeles tähendab see sõna surmasõdureid. Selle terminiga on austatud Kurdistani vabaduse eest võitlejaid. Terminit kasutatakse Iraagi Kurdistani relvajõudude kohta. Viimasel ajal, seoses konflikti ägenemisega Iraagis, on seda mõistet ikka ja jälle meedias kasutatud. Kuidas nimetatakse neid võitlejaid?

26. Küsitav keemiline ühend tuli valge pigmendina kasutusele 1920. aastatel. Praeguseks on see väga levinud, sest tema toonimistugevus on kordi parem teiste valgete pigmentide omast. Tegemist on teadaolevalt kõige stabiilsema valge pigmendiga, mis ei lahustu leelistes, hapetes ega teistes lahustites ja ei ole toksiline. Ka on see valguse käes püsiv ning sobib kokku kõikide sideainetega. Erinevalt pliivalgest ja tsinkvalgest ei oma kuivanud õlide korral kuivamist kiirendavat toimet. Mis nime all on see keemiline ühend tuntud?

27. Zimbabwe pealinna Harare eeslinn, linnaosad Montevideos ja Edmontonis, liustik Itaalia Alpides, raudteejaam Londonis, keskkool Dublinis, praeguse Poola presidendi residents Varssavis – kõik kannavad samasugust itaalia keelest pärit nime. Loomulikult lisandub siia juurde pildil olev loss. Mis nimega on tegu?↓

28. I maailmasõja algusest möödus tänavu 100 aastat ning oleks imelik kui selle kohta küsimusi ei küsiks. See 1914. aasta augustis Belgia lõunaosas toimunud lahing oli Briti Mandri-Euroopas paiknevatele ekspeditsioonivägedele tuleristseteks. Brittidel tuli lahingu käigus kogeda Saksa vägede arvulist ülekaalu. Seetõttu otsustati organiseeritult taganeda. Briti ajalookirjutuses on lahing saanud müütilise oreooli. Mis lahing? Huvitaval kombel on koht tänini sõjandusega seotud.

29. ETV selle hooaja Ajujahi saates peaauhinna võitnud idufirma idee oli lihtne: võimaldada nutiseadme abil kiiresti ja täpselt ning digitaalselt taasesitaval kujul mõõta metsamaterjali hulka. Kes oli tänavuse Ajujahi võitja?

30. Mõni briti laulja võiks nime poolest olla osaline Eesti muusikaelus. Pildil oleva Kosovo albaanlaste järeltulija esitatud pala on neljal korral vallutanud Briti singlisedetabeli esikoha. Lauljatori esikalbum kandis tema esinejanime. Tänavu ilmus teine stuudiokogumik. Ta on osalenud ka filmides. Tuleval aastal linastuva menuki *Viiskümmend halli varjundit* filmiversioonis on osa temalgi. Kes on pildil? →

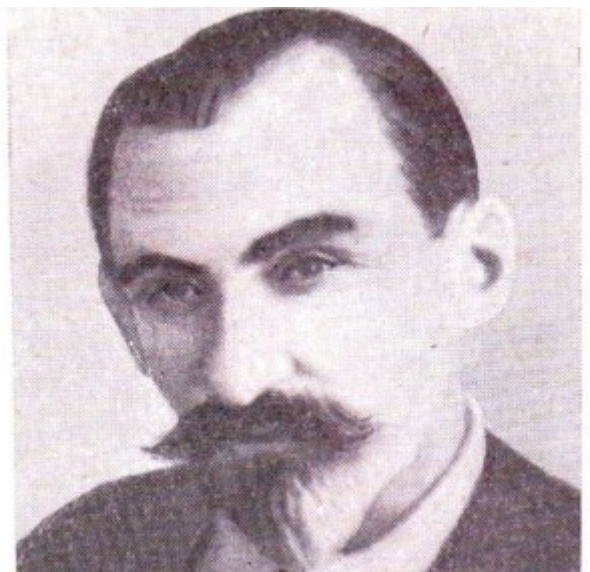
31. Ristiusu kiriku liturgilised värvid pärinevad 11.-12. sajandist. 1570. aastal kehtestas Rooma paavst katoliku kiriku liturgilised värvid. Samad värvid on kasutusel mitmes teiseski kristlikus kirikus. Kaks neist värvidest on roheline ja violetne. Nimetage ülejäänud kolm värvi.

32. Pildil nähtavat, tuuraliste sekka kuuluvat, kala peavad mõned allikad suurimaks mageveekalaks, maksimaalne kaal võib ulatuda ühe tonnini, pikkus võib olla rohkem kui 5 meetrit. Elukas, kellelt kalamarja saadakse, elutseb Amuuri jõgikonnas. Seoses röövpüügiga on tema arvukus kahanenud kriitilise piirini ja seetõttu loetakse äärmiselt ohustatud liigiks. Mis kala? Kalal on seos mägilaste pealiku Šamili saatusega. →

33. Rahvalik laul on pärit 19. sajandi algupoolest. Üleilmse leviku saavutas eelmise sajandi 1930. aastate teisel poolel tänu Hispaania kodusõjale. Laul levis eelkõige vasakpoolsete seas. Lauluga sama nime kannab Jose Sinisterrale Hispaania kodusõja ainealine näidend ning selle alusel 1990. aastal valminud film. Laul?

34. Kui Stalin oli end võimul kindlustanud, algas kohe ebasobivate isikute kõrvaldamine. Üheks esimeseks, kes stalinlikule juhtkonnale jalgu jäi oli küsitav isik. Ta kuulus nn vanade bolševike hulka, kes parteiga liitus juba 20. saj. algaastail. Oktoobripöörde järel sai juhtivaks kommunistlikuks tegelaseks Ukrainas, olles üheks kohaliku kompartei moodustajatest. Töötas Ukraina siseasjade rahvakomissarina, kohtu rahvakomissarina, Ukraina NSV Rahvakomissaride Nõukogu aseesimehena. Enim on tuntud tegevus Ukraina NSV hariduse rahvakomissarina, kes hakkas läbi viima nn ukrainiseerimist, mis seisnes ühtse ukraina kirjakeele loomises ja ukraina keelele laiemate õiguste andmises. 1930. aastate algul sattus vastuollu partei juhtkonnaga, teda hakati süüdistama natsionalismis, vastuseisus kolhooside loomisele, kontrrevolutsioonilises tegevuses. Suutmata vastu seista tema vastasele kampaaniale, lõpetas 1933. aastal elu enesetapuga. Kes? →

35. See filmitegelane ilus esimest korda avalikkuse ette 1914. aastal Itaalia filmis *Cabiria* Bartolomeo Pagano kehastuses. Sama mees mängis sama tegelast veel 26 filmis järgneva kümnendi jooksul. Filmitegelase taassünd leidis aset eelmise sajandi kuuekümnendatel aastatel. Nn mõõga- ja sandaalifilmide kõrgajal vorbiti valmis 25 selle tegelasega filmi, kusjuures peaosas eelistati ameerika kulturiste. Mõned pealkirjad: ... põrgus, ... kükloopide maal, ... - maailma tugevaim gladiaator. Jne. Järgneval kümnendil püüdis tegelast elustada hispaania kultuslavastaja Jess Franco. Mis on tegelase nimi?

36. Küsitav noorte inseneride sportauto valmis eelmise sajandi lõpuaastail Kölni üliõpilaste diplomitööna, 2001. aastal juurutati seeriatootmisse. Masin kasutab neljasilindrist mootorit, maksimumkiiruseks on saavutatud 264 km/h. Auto kaaluks on 585 kg, rohkelt on kasutatud alumiiniumi. Mis automark?↓

37. Estcube -1 on Eesti kosmosesatelliit, mis ringleb ilmaruumis. Soomlastel on plaanis sarnane tehiskaaslane kosmosesse lennutada tuleval aastal. Satelliit kaalub umbes kolm kilo, ka tema külge on kinnitatud päikesepurje traadid ning tema pardal kantakse spektomeetrit. Nime on tehiskaaslane saanud ülikooli järgi, kus temaga tegeletakse. Mis nime kannab soomlaste tehiskaaslane?

38. See kitsas liivane poolsaar ulatub 35 kilomeetri pikkuselt merre, eraldades nii Gdanski lahte ülejäänud Läänemerest. Kitsamas kohas on poolsaar paarsada meetrit lai. Poolsaare tipus asub samanimeline asula. 1939. aasta sügisel kehtisid lahingud poolsaarel 2. oktoobrini. 1945. aastal pidasid sakslased seal vastu 14. maini. Mis nime poolsaar kannab?

39. Need rahvusvahelised spordivõistlused leidsid esimest korda aset 1982 San Franciscos, kus peeti 4 aasta pärast ka järgmised mängud. Võistluste algatajaks oli 1987. aastal AIDS-i surnud Tom Wadell. Mängud toimuvad iga nelja aasta järel. Käesoleval aastal võõrustas võistlusi Cleveland, järgmised peetakse 2018 Pariisis. Mõningatel andmetel olla võistlustest osavõtjate arv suurem kui suveolümpiatel. Viimase põhjuseks on arvatavasti ka see, et tegu ei ole ainult spordivõistlustega, vaid tegeletakse veel glamuursete kultuuriüritustega. Mis mängud?

40. See kartulisort on kantud Eesti kultuuripärandi nimistusse. Sort aretati 1942. aastal, neli aastat hiljem kanti soovitatud sortide nimekirja. Sordi tutvustuses öeldi, et: ta on vähesobiv sööklatele, ent seda enam vastab see töötava rahva maitsele, kes eelistab jahusemaid kartuleid. Sort sai kiiresti hinnatuks, mõni nimetas sorti isegi legendaarseks. 20. saj. lõpuks hakkas kuulsus tuhmuma. Põhjuseks oli vähene vastupidavus mehhaanilisele vigastustele, põllumajandustehnikale ja viirushaigustele. 20. sajandi lõpul võeti sort sordinimekirjast välja. 2010 taastati ta siiski säilitussordina ning kahe aasta pärast hakati sordiseemet taas müüma. Nimetage see hiline, kollase sisuga ümarate mugulatega kartulisort.

41. Telekanal ABC paiskas 2002.aastal eetrisse järjekordse tõsielusarjalaadse toote. Toote eesmärk on pakkuda vaatajaile hooaja lõpuks õnnemomenti, kus kaks nooremapoolset isikut teineteist leiavad ja seejärel loodetavasti abielluvad. Algusest peale on sarja juhiks olnud Chris Harrison. Formaati töötab siiani, lisaks on mitmes riigis ostetud sarja litsents ning hakatud näitama omamaist vaatamängu. Peale kõige muu on telesarjast võrsunud kolm omaette sarja, kus osalejaiks on tihti algsarjast välja langenud isikud. Kodumaine telekanal Kanal 11 näitas sel suvel Ameerikamaa varasemate hooegade saateid Eesti televaatajaile. Mis telesaad.

42. Pildil on *Deutsches Eck* – koht, kus ühinevad Rein ja Mosel. Mis linnas asub *Deutsches Eck*? ↓

43. Tegemist on nutitelefonide jaoks väljatöötatud sõnumirakendusega, mis jõudis käibesse 2009.aastal. *Financial Times*i arvates tegi rakendus SMS-idega sama, mida Skype tegi rahvusvaheliste telefonikõnedega. Veebruaris jõudis meieni uudis, et Facebook ostis selle rakenduse rekordiliselt suure hinna eest. Nimetage see nutirakendus.

44. Nigol Andresen on ühes erakirjas väitnud, et selline joodik ei tohiks töötada Kirjanike liidu kirjanduskonsultandina. Selle kirjaniku eluaastad olid 1906-1966. 1930.aastal ilmus temalt naturalistlik romaan *Hall maja*. Seejärel keskendus följetonide avaldamisele Ormuse varjunime all. 1940.aastal läks koostööle okupatsioonivõimudega, asudes tööle julgeoleku rahvakomissariaati. 1941 oli hävituspataljonis, seejärel NSVL tagalas. Pärast sõda hakkas vabakutseliseks kirjanikuks, kuuludes hiljem Kirjanike Liidu juhtkonda. Avaldas võimutruid sõjajutte. Aasta enne surma sai ENSV teeneliseks kirjanikuks. Kes?

45. Pildil oleva 1985.aastal Reimsis sündinud kehakultuurlase auhinnariivilt võib leida 2 olümpiahõbedat, (2008, 2012) kaks MM-pronksi (2011, 2013), kolm EM-kulda. Loetelu pikinemist on takistanud mehe lahtiriietumiskirg, Kes on pildil? →

46. Küsitava suitsumargi tippaeg jäi küllap eelmise sajandi keskpaika kui oldi lahkelt raadio- ja teleprogrammide ning pesapallivõistluse sponsoriks. Kaubamärgi reklaamisikuteks olid teiste seas Ronald Reagan, Bing Crosby, James Dean. Nime aga said suitsud ühe Virginia osariigi krahvkonna järgi. Nimetage see suitsumark, mis praegu kuulub Philipp Morrise tooteportfelli.

47. Rooma keisririigi ajalugu võib jagada kaheks etapiks. Esimene on nn liberaalse monarhia ajajärk, mida on nimetatud printsipiaadiks. Diocletianuse valitsemisajast (264-305) sai alguse teine etapp, mida võib nimetada absoluutseks monarhiaks, seda on mõnelpool on nimetatud veel hilisantiigiks. Sel ajal kadusid vabariikluse viimased jäänused, keisrit hakati kutsuma isandaks või kasutati tema kohta nimetust isand ja jumal. Kuidas nimetatakse Rooma keisririigi perioodi alates Diocletianusest kuni impeeriumi lõpuni?

48. Küsitav riigosalusega äriühing on 1919.aastal rajatud Kaalude ja Mõõtude Koja järeltulija. Tegemist on riikliku metroloogia keskasutusega, mis tegeleb mõõtevahendite kalibreerimise ja taatlemise, metroloogia- ja sertifitseerimisalase koolitusega. Ettevõtte hoiab ja arendab riigietalone. Mis ettevõttega tegu?

49. Näete ühe koonduslaagri värava tänapäevast pilti. Laager rajati 1939.aasta septembris ning tegutses 1945.aasta maikuuni, mil Punaarmee piirkonna hõivas. Laagris hukkunute arvuna märgitakse 85 000. Kurikuulsaks said 1945.aastal laagris surmamarsid. Koonduslaagris on viibinud ka eestlasi: nii kommunistidega koostöös süüdistatuid kui rahvuskomiteega seotud inimesi. Mis koonduslaager?

50. Näete *Melolontha hippocastani* noorpõlvefotot. Vananedes tõmbab ta selga punakaspruuni rüü ja asub aedades taimelehti järama. Mis nime all on pildil olev elukas vanemaks saades tuntud?

51. Pildil olev kaslane elab looduses Lõuna- ja Kagu-Aasia jõgede ääres ning soodes. Tegemist on ohustatud liigiga, kes on tuntud hea ujujana (tegeleb ka allveeujumisega). Loomade söögilaua moodustavad 3/4 kalad, ülejäänud osa täidavad linnud, putukad, närilised. Kuidas neid valdavalt oliivikarva kaslasi nimetatakse?

52. Mõnedel andmetel on tegu matuseoiduga, mida söödi peamiselt Ida-Eestis ja Setumaal. Tavaliselt rüübiti kõrvale piima või suhkruvett. Üks võimalikke retsepte kõlab: võtta 2 klaasi leiget vett, lisada klaas kaerahelbeid, leivakäär. Lasta kooslusel seista soojas kohas umbes ööpäev. Seejärel tekkinud saadus kurnata läbi sõela. Sõela läbinud vedel mass panna keema, lisada soola-suhkrut. Millest jutt?

53. Pildil olev mees saavutanud võidu Hispaanias (2010), Itaalias (2013) ja Prantsusmaal. Kes on pildil?

54. Eelmise aasta lõpul lasti Samsung Heavy Industries laevatehases vette maailma suurim laev. Laeva tellijaks oli Royal Dutch Shell. Veesõiduk on ligi pool kilomeetrit pikk ja 74 m lai. Laeva täieliku valmimiseni on veel veidi aega, kuid on teada, et ta hakkab Austraalia rannikul tegelema gaasi ammutamisega ehk lihtsamalt – tegu on ujuva loodusliku gaasi vabrikuga. Mis nime laev kannab?

55. Küsitava pseudodokumentaalse filmi žanri kohta puudub ühtne nimetaja, kuid vast laiemalt leiab kasutamist ingliskeelne termin, mida väidetavalt kasutati 1984. aastal linale jõudnud filmi *Spinal Tap* kohta. Selle žanri filmidele ja showdele on omane dokumentaalsuse imiteerimine, müstika ja võltsingute kuhjamine ning kõige selle tulemuseks on midagi absurdilaadset. Näidetena võib veel tuua Borati filmi, aga miks mitte ka Vene telekanalite saated Ukrainas toimuva kohta. Mis nime žanr kannab?

56. Pildil esiplaanil olev naisõigustlane oli Euroopa Parlamendi liige kuni surmani 90-aasta vanuses. Teeneka daami mälestuse jäädvustamiseks valmis 1999. aastal Strasbourgis temanimeline hoone, mis on Europarlamendi peamajaks. Kes tegeleb pildil hoolikalt põletamisega?

57. 26. jaanuaril 2004 hakkas levima järjekordne arvutiviirus, mis tegi pahandust Windowsi kasutajaile. Levis see elektronposti ja failijagamissüsteemi Kazaa kaudu. Viirus saabus sõnumiga, mille sisuks oli *"and; I'm just doing my job, nothing personal, sorry,"* Kui viirus arvutisse sisenes, siis blokeeris see mitmed internetisaidid. Eriti need, mis olid Microsoftiga seotud. Mis nime all see viirus oli tuntud?

58. Major Henryk Dobrzański peetakse II maailmasõja esimeseks partisanikomandöriks. Ta jätkas oma relvaüksusega võitlust sakslaste vastu pärast Poola vägede alistumist kuni 1940. aasta aprillini, mil hukkus tõenäoliselt tänu reetmisele. 1973. aastal väntasid poolakad temast mängufilmi, mida kunagi ammu Eesti Televisiooniski näidatud. Mis nime all on Dobrzański rohkem tuntud?

59. Küsitava pilli kohta võiks öelda, et tegu on hiigelsuure kontrabassiga. Tema kõla kontabassi omast madalam. Keskmisest inimesest on instrument poole pikem. Erinevalt teistest viiuli perekonna pillidest on küsitaval kolm keelt. Mis pill? →

60. Tänavu augustis üllitas see provokatiivne bänd heliplaadi *Pede Rass*. Enne on ilmavalgust näinud plaadid *Töö* ja *Emaga voodis*. You tube keskkonda üles laaditud video loole *Hoidke eemale*, tuli sealt kiiresti eemaldada, sest kujutas vahekorda arbuusiga. Nime valikul on kollektiiv saanud inspiratsiooni kuulsatelt heliloojatelt. Ansambel?

61. Suurima käibega Austria ettevõtte tegutseb nafta- ja gaasiäri. Kui algul keskenduti kodumaale, siis sel sajandil on laienetud jõudsalt Kesk- ja Ida-Euroopas. Selles piirkonnas on kasvatatud juba liidrikohale. Möödunud aastal sõlmiti Statoiliga kokkulepe naftaväljade jagamise osas. Firma tootmisbaasid asuvad Austrias, Saksamaal ja Rumeenias. Mis firma?

62. Eesti Ekspress on võtnud aluseks ilmapõrgus oleva Pornhubi keskkonna ja selle külastatavuse alusel teinud kindlaks, et Eesti pornopealinn on Võru, kuigi Keila ei jää kaugele maha. Eestist lähtuvate otsingute järgi on meie vaatajate lemmikuks pildil olev (EE sõnul vanemaegaline) meelelahutaja, kellele on muuseas langenud au parodeerida üliiriigi asepresidendikandidaati. Seega – kes on pildil? →

63. Hobusetõu juured ulatuvad 18. sajandi Ida-Preisimaale, mil ristati kohalik hobune araabia tõugu hobusega, andes uuele tõule nii kiiruse kui vastupidavuse. Tõu nimi tuleb asula nimest, kus hobusekasvatus paiknes (tänapäeval kannab asula Jasnaja Poljana nime). Algselt aretatud sõjaratsuks, tänapäeval pigem ratsa- ja sporthobune. Peetakse soojaverelistest tõugudest kaunimaks. Hobusetõu esindaja võib olla erinevat värvi, kuid sagedamini on ta kõrbi või musta värvi. Hobuse turjakõrgus kõigub 160-170cm vahel. Lähiajaloo Eesti vahest kuulsaim sporthobune (1989-2006) kuulus samuti samasse tõugu. Mis hobusetõug?

64. Kevade saabudes avatakse Saksamaal jälle õlleaiad. Kuidas nimetatakse Baierimaalt pärit heledat ning üsna humalarikast bock-tüüpi õlut, mida rahvale pakutakse pika talve möödumise ning kevadsuviste õlleaedade avamise puhul?

65. Pildil olev mees oli üks eurokommunismile alusepanijaid. Aastail 1915-2012 elanud poliitikategelane oli aktiivne Hispaania Vabariigi päevil. Ta viis sotsialistide noorsooühenduse Hispaania KP mõju alla ja ühines ise komparteiga. Kodusõja ajal sai ta Madridi sisekaitseülemaks ning seetõttu on teda süüdistatud mitmetes massimõrvades. Pärast kodusõda oli aastaid eksilis. Teda on süüdistatud mitme parteisisese konkurendi vägivaldses kõrvaldamises. 1960-1982 oli Hispaania KP peasekretär. Pärast „Praha kevade” sündmusi eemaldus Moskva poliitilisest joonest ja hakkas iseseisvamalt tegutsema. Üheks tema teeneks peetakse rahumeelset üleminekut demokraatiale pärast Franco surma. 1980. aastail lahkus komparteist, kuni surmani tegeles vaikselt teadustööga. Kes? ←

66. Tegemist on ülitäiusliku lõhenevusega silikaatse koostisega mineraalidega. Kuuluvad kihtsilikaatide hulka, ning nad on tähtsad kivimit moodustavad mineraalid. Nende tähtsaimaks tunnuseks on lõhenemine paralleelsete pindadega õhukesteks elastseteks lehtedeks. Enim levinud nende mineraalide seast on muskoviit, flogopiit, biotiit. Nõukogude Liidus peeti nende mineraalide kaevandamist väga tähtsaks, sest tegutses spetsiaalne vangilaagrite süsteem *Glavsljuda*. Kuidas selliseid mineraale nimetatakse?

67. Ühe Eestis tegutseva panga enamusosalus kuulub Ukraina investoreile, täpsemalt firmale Ukrselhosprom PCF LLC. Praegust nime kannab pank 2012. aastast. Nimevahetus oli tingitud omanikevahetusest. Eelmiste, Küprosel pärit, omanike all kasutati nime Marfin pank. Mis nime see krediidasutus kannab?

68. Mäeaheliku kõrgemaks tipuks on 2814 meetri kõrgune Hermoni mägi. Ahelik on umbes 150 km pikk ja mööda tema kõrgemat osa jookseb kahe riigi piir. Aheliku lõunapoolses otsas on vaidlusalune territoorium. Võib öelda, et mäeahelik on jõudnud ka Eesti raamatukaupluste lettidele ja elanike lugemislauale. Nimetage mäeahelik?

69. See eesti kunstnik ja animaator teeb raamatuillustratsioone paljude riikide lasteraamatutele. Ta on loonud illustratsioone inglise, itaalia ja saksakeelsetele teostele. Loetellu võib lisada ka Hiina lasteraamatu. Alustas ta aga tegevust animafilmikunstnikuna ja 1990-ndatel joonistas koomikseid. Laiemale avalikkusele on ta tuntud Eesti Ekspressi joonistuste autorina. Nimetage kunstnik.

70. Olümpiamängude purjetamisprogrammis Rio de Janeiro on nii meestele kui naistele kavas 4 paadiklassi ja üks segaklass. Segaklassi esindab katamaraan, mis töötati välja 2011. aastal. Mis nime see katamaraan kannab?

71. Viimaste aastakümnete jooksul on tugevalt kasvanud elusolendiliikide sissetung aladele, kus nad looduslikult pole kasvanud. Kuidas nimetatakse nähtust, kus võõrliik inimese tahtlikul või tahtmatul kaasabil levib ja kinnistub uutes looduslikes elupaikades?

72. Pildil olev juudiaktivist on Venemaa poolt kuulutatud tagaotsitavaks seoses väidetava tsiviilisikute tapmisega. Topeltkodakondsusega mehe juhtida on peale äriimpeeriumi, mille keskmes on Privat Group, veel suurtööstusterikas oblast. Kes on pildil?→

73. Küsitav piirkond kuulub Galway krahvkonda. Suurimaks keskuseks on Clifdeni väikelinn. Elanike on piirkonnas hõredalt, see-eest on seal puutumata loodust. Kohalike peamiseks tegevusaladeks on kalapüük ja turbatootmine, Samas tuntakse seda ala sellepolest, et seal kiputakse põliskeelt enam rääkima kui mujal riigis. Tänavune Eesti teatrisuvi tutvustas piirkonna nime meie inimestele. Mis piirkonnast jutt?

74. Pildil olev, 1971. aastal sündinud, kirjanik on saanud loa kirjutada ühe Belgia päritolu mehe tegemistest. Nii ilmuski käesoleval kuul tema raamat *Monogrammimõrvad*. Kes on pildil olev briti kirjanik?←

75. Käesoleva aasta üheteiskümnendal kuul saab taustal kõlavat Colorado Springsist pärit kollektiivi Eestiski näha. Ansambel?

76.Kuidas nimetatakse äriühingut, kus üks osanik (täisosanik) vastutab äriühingu kohustuste eest kogu oma varaga, teine (teised) ainult oma sissemakse ulatuses. Kaks või enam osanikku tegutsevad loomulikult ühise ärinime all. Nimetage see äriühingu tüüp.

77.Pildil olev abielupaar(mees postiametnik , naine sotsiaaltöötaja) oli segaperekond. Nende tuntus sai alguse 19.septembril 1961 teel koju Portsmouthi, New Hampshire osariigis. Järsku märkasid nad neid jälitavaid tulesid. Mis on abielupaari perekonnanimi?

78.1882.aastal pidas üks Šveitsi arst ettekande tööinimeste haigestumise põhjustest. Tema arvates oli haiguste põhjuseks toidu vähene valgusisaldus ning tegi ettepaneku rohkem kasutada taimset päritolu valkuseid. Maagilisest mõttest hakkas kinni kohalik ettevõtja, kes hakkas uusi tooteid juurutama. 1886.aastal jõudis turule esimene kuivsupp selle kaubamärgi all. Edaspidi tootmine laienes ning müügile tulid puljongikuubikud, erinevad kastmed, ketšupid. II maailmasõjas oli firma Saksa relvajõudude varustajaks konservsuppidega.

1940.aastate lõpus sattus firma Nestle suurkorporatsiooni juhtimise alla, kuid kaubamärk elab edasi. Mis kaubamärk?

79. Nähtaval maalil on kujutatud suurusehullustuses meest. Kes on maali autor? Ehk aitab teid teadmine, et kunstniku tuntuim teos kujutab veesõidukit.

80.Malelaua on teatavasti 64 ruutu. Siiski on erinevatel aegadel pakutud välja palju malelauauuendusi. Nii on teada 100-ruuduline Suure male laud, aga ka 70 kuusnurksest väljast koosnev 6-nurkne malelaud. Mitu ruutu on aga gooti male, Carrera male, Capablanca male laual? Capablanca males on lisatud kaks etturit ja kaks uut vigurit: kantsler ja peapiiskop.

Vastused:

1	Orenburgi sall (- rätt, - pits)	41	Poissmees (Bachelor)
2	Ülo Uluots	42	Koblenz
3	PKC Group	43	WhatsApp!
4	Katya Sambuca	44	Eduard Männik
5	Steven Seagal	45	Mahiedine Mekhissi-Benabbad
6	New Musical Express	46	Chesterfield
7	Liig (palju)sõrmsus	47	Dominaat
8	Kosmos	48	AS Metrosert
9	Walpurga	49	Stutthof
10	Djatlovi mäekuru	50	Maipõrnikas
11	Külmking	51	Kalakass
12	Konrad Adenaueri monument Bonnis	52	Kaerakile
13	Folk-metal	53	Vincenzo Nibali
14	Nicolas Batum	54	Prelude
15	XV üldlaulupidu	55	Mockumentary
16	Erich Eliskases	56	Louise Weiss
17	Arbuus	57	MyDoom
18	Liu Wen	58	Major Hubal
19	Dropbox	59	Oktobass
20	Arvo Pärt (Navigaator Pirx)	60	Giuseppe Peverdi Bigband
21	Maahoki	61	OMW
22	Noorsepad	62	Lisa Ann
23	Tarator	62	Trakeen
24	Esztergom	64	Maibock
25	Peshmerga	65	Santiago Carillo
26	Titaanvalge (TiO2)	66	Vilgud, vilgukivi
27	Belvedere	67	Versobank
28	Monsi lahing	68	Antiliibanon
29	Timber Diameter	69	Leo Lätti
30	Rita Ora	70	Nacra 17
31	Punane, must, valge	71	Bioinvasioon
32	Kaluuga	72	Ihor Kolomoiski
33	Ay,Carmela!	73	Connemara
34	Mõkola Skrõpnõk	74	Sophie Hannah
35	Maciste	75	One Republic
36	Yes	76	Usaldusühing
37	Aalto-1	77	Hill
38	Hel	78	Maggi
39	Gay games	79	Theodore Gericault
40	Jõgeva kollane	80	80

